

RAUTAVAARA

PARAS LUONNOSTAAN

PERUSTURVALAUTAKUNTA TALOUSARVIO 2022

Perusturvalautakunta 12.11.2021 § 59

Sisällys

1.1	Perusturvapalvelut	3
1.1.1	Sosiaalitoimi	3
1.1.2	Perusterveydenhuolto	6
1.1.3	Erikoissairaanhoido.....	8

1.1 Perusturvapalvelut

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja

1.1.1 Sosiaalitoimi

1.1.1.1 Toiminnan kuvaus ja keskeiset muutokset 2022

Sosiaalitoimen toiminta ajatuksena on edistää yksityisen kuntalaisen, perheen ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä tuottamalla asiakaslähtöisiä ja laadukkaita palveluja.

Sosiaalitoimen tulosyksiköjä ovat lasten ja perheidenpalvelut, vammaispalvelut, vanhusten palvelut, päihdehuolto, aikuissosiaalityö ja omaishoidontuki.

Lasten- ja perheidenpalveluihin kuuluvat sosiaalihuollon peruspalveluina mm. perhetyö, tukiperhetoiminta (ostopalveluna), perheneuvola (ostopalveluna), perheoikeudelliset palvelut, koulukuraattori ja lastensuojelu. Lastensuojelussa painopiste on avohuollonpalveluissa. Lasten ja perheiden kuntoutus- ja kriisipalveluja ostetaan tarvittaessa yksityisiltä palvelujentuottajilta. Sosiaalipäivystys järjestetään Kuopion kaupungilta ostopalveluna. Sosiaalihuoltolain mukaan osa lastensuojelun avohuollon palveluista on mahdollista järjestää myös sosiaalihuollonperuspalveluna.

Vammaispalveluihin sisältyvät kehitysvammaisten erityishuollonpalvelut, kehitysvammalain ja vammaispalvelulain mukaiset palvelut mm. henkilökohtainen avustaja palvelu ja asunnonmuutostyöt. Palveluja järjestetään kunnan omana toimintana ja ostopalveluina.

Mielenterveyskuntoutujien palveluasumista ja tukiasumista ostetaan tarpeen mukaan.

Kuljetuspalveluina kunnassa järjestetään sosiaalihuoltolain mukaista kuljetusta sekä vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua. Sosiaalihuoltolain mukaisessa kuljetuspalvelussa on käytössä kuljetuspalvelun järjestämisen periaatteet. Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu myönnetään vammaispalvelulain mukaan.

Vanhusten palveluihin kuuluvat mm. kotihoito, vanhusten palveluasuminen ja kotona asumista tukevat palvelut. Kotihoito kuuluu osaksi kunnan peruspalveluita. Vanhustenpalveluasuminen tarjoaa ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua. Kaikissa asumispalveluyksiköissä on mahdollista toteuttaa saattohoitoa. Tukipalvelut tarjoavat kotihoidon asiakkaille kotona asumista ja siellä selviytymistä edistäviä palveluja. Tukipalveluja ovat kylvetys-, siivous-, ateria- ja turvapalvelut sekä pyykki- ja asiointiapu.

Päihdehuolto toteutetaan pääosin kunnan omana avohuollon palveluna. Päihdekuntoutusta avo- ja laitoshoitona ostetaan tarvittaessa. Mielenterveys- ja päihdetyön strategia on laadittu vuosille 2020-2023.

Aikuissosiaalityön tulosyksikköön sisältyvät toimeentuloturva, kuntouttavatyötoiminta ja välitystili. Kuntouttavan työtoiminnan tavoite on järjestää työ- ja toimintakykyä sekä työllistymistä edistäviä palveluja pitkäaikaistyöttömille. Työ- ja elinkeinotoimen rakenteellisten muutosten ja palvelujen etäätymisen asiakkaille aiheuttamiin haasteisiin on pyritty vastaamaan kunnanpalveluja tehostamalla. Sosiaalitoimi tekee verkostoyhteistyötä työ- ja elinkeinotoimen sekä kunnan muiden toimijoiden kanssa. Kunnan työllisyyskoordinaattori on merkittävä työkumppani sosiaalitoimelle.

1.1.1.2 Keskeiset muutokset vuonna 2022

Vammaispalvelut: Oppivelvollisuuden 10 luokan opetuksen järjestely Vaalijalan keskuslaitoksessa.

Lastensuojelu: Uuden kiireellisen sijoituksen ja sijaishuollon järjestely ammatillisessa perhekodissa.

Palvelukeskuksen asiakasmaksujen tulot alenevat 1.7.2021 voimaan tulleen uuden asiakasmaksulain johdosta.

Hoitajamitoituksen nousu 0.6 alkaen 1.1.2022.

Kunnan määriteltävissä olevat sosiaalipalvelumaksut säilytetään vuoden 2021 tasolla.

Kotihoidon ja sosiaalihuollon henkilöstöresurssien lisäykset.

Sosiaalihuolto ja sosiaalipalvelut

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja

Täydentävän- ja ehkäisevän toimeentulotuen noudatetaan yhdenvertaisuusperiaatetta lautakunnan vahvistaman soveltamisohjeen myötä.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden toivotaan korona yrittäjätukien loppumisen myötä alenevan vuodesta 2021.

Vanhustenpalvelut (asumispalvelut, kotihoito, omaishoito ja tukipalvelut, vanhus- ja vammaisneuvosto)

Vastuhenkilö: vanhustyönjohtaja

Asumispalveluissa on varauduttu lakisääteiseen henkilöstömitoituksen nostoon.

Kotihoidossa yritetään rekrytoida sairaanhoitajia, jotta tehostettua kotihoitoa voidaan jatkaa.

Etäkotihoitoa tullaan jatkamaan.

Sijaisten huonon saatavuuden vuoksi käytetään yksityisen hoivayrittäjien palveluita.

Korona-pandemian jatkuessa se aiheuttaa edelleen kuluja mm. hoitotarvikkeissa.

Pyritään aloittamaan iäkkäiden ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä.

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaa toteutetaan toimintasäännön mukaisesti.

Kotihoidon ateriamaksujen väheneminen ruokien kuljetuksen vähenemisen, hinnan korotuksen ja kylmien ruokien viennin vuoksi.

Asiakasmaksulain muutos 1.7.2021 aiheuttaa asumispalveluihin lisäkustannuksia ja muutos vähentää tuloja noin 113 500 euroa ja lisää menoja mm. pesulapalvelut noin 25 000 euroa. Kaikkia vähennyksiä ei voida vielä edes arvioida, koska lakimuutoksesta johtuen asiakasmaksuja, jotka asiakas on aikaisemmin itse maksanut, siirtyy kunnalle vähitellen.

Vanhuspalvelulaki velvoitti 1.10.2020 lähtien erottamaan välillisen (tukipalvelu) työn hoitotyöstä, jota ei saa laskea henkilöstömitoitukseen. Sitä varten on palkattu ja tarvittaessa palkataan lisää tukipalvelutyöntekijöitä.

Omaishoitoon tehdään vuodenvaihteessa lakisääteinen indeksitarkistus. Myöntämisperusteet säilytetään viimeisen toimintavuoden aikana ennallaan.

1.1.1.3 Sosiaalitoimi yhteensä

	TA 2022 (€)	TA 2021 (€)	TP 2020 (€)	Muutos TA 2021 (€ ja %)		Muutos TP 2020 (€ ja %)		TS 2023 (€)	TS 2024 (€)
Toimintamenot	5 173 305	4 673 134	4 232 236	500 171	11 %	941 069	22 %	0	0
Toimintatulot	1 109 930	1 150 252	1 194 553	-40 322	-4 %	-84 623	-7 %	0	0
Netto	4 063 375	3 522 882	3 037 683	540 493	15 %	1 025 692	34 %	0	0
Toimintakulut netto:					SOSIAALITOIMI				
	TA 2022	TA 2021	TP 2020	TS 2023	TS 2024				
Euroa per asukas	2 611	2 234	1 896	0	0				
Asukasmäärä	1 556	1 577	1 602	1533	1512				

1.1.1.4 Tavoitteet valtuustotaso

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari tai indikaattori
Tavoitteet palveluihin ja kuntalaisiin nähden		
Lähipalvelut säilytetään vuoden 2021 tasolla	Määräraharavaukset, henkilöstön rekrytointi ja viivytyksetön käsittely vireillepanosta	Lakisäateisen hoitajamitoituksen 0.6 täyttäminen. Sosiaalihuollon ja sosiaalipalveluiden riittävyys (2 sosiaali- ohjaaja, 2 sosiaaliohjaajaa, 2 kv.avohuollon ohjaajaa). Lakisäateisten määräaikaisten toteutuminen.
Tavoitteet elinvoiman lisäämiseksi		
Suorahankinnoissa käytetään paikallisia yrityksiä/palvelun tuottajia	Kilpailutukset tehdään vain hankintarajat ylittävistä hankinnoista.	Uushankinnat/kilpailutukset.
Tavoitteet talouteen ja yhteistyöhön		
Kustannuskehityksen ja -kasvun jarruttaminen	Hyvinvointialueelle siirtyvien palveluita ja toimintoja koskevien investointien jäädyttäminen.	Rautavaaran kunnan maksamana ei investointeja vuodelle 2022.
Tavoitteet johtamiseen ja henkilöstöön liittyen		
Ammattitaitoinen henkilöstö.	Rekrytointi ja oppisopimuskoulutus	Tukipalveluhenkilöstön välillisen työ palveluasumisessa lisää hoivahenkilöstön välittömän työn mitoitus.

1.1.2 Perusterveydenhuolto

Toiminnan kuvaus ja keskeiset muutokset 2022

Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon järjestämisvastuu on Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin liikelaitoksena toimivalla KYSTERillä. Perusterveydenhuollon tehtävänä on järjestää kuntalaisten terveyttä ja toimintakykyä ylläpitäviä ja edistäviä, sairauksia ehkäiseviä sekä yleislääkäritasoisia sairaanhoidollisia avo- ja laitospalveluja. Järjestämisvastuun toteuttamiseksi sairaanhoitopiirissä valmistellaan yhteistyössä kuntien kanssa perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon palvelujen järjestämisestä koskeva puitesuunnitelma valtuustokausittain. Samoin sairaanhoitopiiri ja kunnat valmistelevat vuosittain palvelusopimukset kuntalaisille tuotettavista palveluista. Järjestämisvastuun toteuttamiseksi on muodostettu sairaanhoitopiirin ja kuntien yhteinen toimielin, tilaajatoimikunta, sairaanhoitopiiri ja kuntien edustajista.

Lähipalvelut turvataan joka kunnassa palvelujäsenyyksen mukaisesti ja palvelujen tuottamisessa vastataan hoitotakuun toteuttamisesta.

Ratavaaran kunta kuuluu ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen. Ympäristöterveyspalveluiden tarkoituksen on turvata lainsäädännön vaatimusten mukainen suunnitelmallinen, säännöllinen, laadukas, terveystaitoja ja vaaroja sekä kuluttajien taloudellisia tappioita ehkäiseviä paikalliseen riskiarvioon ja valtakunnallisiin valvontaohjelmiin perustuva ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoito. Lisäksi tarkoituksena on laadukkaiden, tarkoituksenmukaisten ja tarpeeseen vastaavien kunnallisten eläinlääkintäpalvelujen ja eläinlääkäripäivystyksen saatavuuden ylläpito.

1.1.2.1 Perusterveydenhuolto yhteensä

	TA 2022 (€)	TA 2021 (€)	TP 2020 (€)	Muutos TA 2021 (€ ja %)		Muutos TP 2020 (€ ja %)		TS 2023 (€)
Toimintameno	2 114 814	2 123 346	1 949 828	-8 532	0 %	164 986	8 %	0
Toimintatulot	0	0	0	0	#JAKO/0!	0	#JAKO/0!	0
Netto	2 114 814	2 123 346	1 949 828	-8 532	0 %	164 986	8 %	0
Toimintakulut netto:			PERUSTERVEYDENHUOLTO					
	TA 2022	TA 2021	TP 2020	TS 2023	TS 2024			
Euroa per asukas	1 359	1 346	1 217	0	0			
Asukasmäärä	1 556	1 577	1 602	1533	1512			

1.1.2.2 Perusterveydenhuollon suoritteet

Tuotteet	Rautavaara-22	Hinnasto	YHT:
	ARVIO-22	€	€
Fysioterapia			
yksilökäynnit	471	119	56049
etävo	61	119	7259
ryhmät	90	100	9000
apuvälinek.	90	51	4590
Kouluth	160	75	12000
Lastenneuvola	150	75	11250
Äitiysneuvola	30	75	2250
SH vast			0
lyhytkäynti	2895	55	159225
laajakäynti	101	75	7575
etävo	21	55	1155
korvaushoito	80	100	8000
puhelinkontaktit	2900	30	87000
ryhmät	15	30	450
Lääkärinvast.			0
käynnit	2520	185	466200
etävo	200	185	37000
Konsultaatio	2000	45	90000
puhelinkontaktit	700	45	31500
Mielenterveysnla	500	119	59500
etävo	30	119	3570
Puheterapia	10	250	2500
etäpuheterapia	30	200	6000
Toimintaterapia	40	173	6920
Psykologi	21	200	4200
etävo	20	200	4000
			1077193
Vuodeosasto			0
lyhyt hoito	2110	289	609790
päivä/yöhoito	0	145	0
kotisairaala	0	160	0
vierihoito	22	409	8998
pitkäaikaishoito	0	185	0
			618788
Suun th			0
hammaslääkäri	1865	90	167850
suuhygienisti	400	50	20000
			187850
Yht.			0
Päivystys			0
Erikoisl. konsul	163	250	40750
etävo	4	250	1000
Avohoito yht.			1118943
YHTEENSÄ			1925581

1.1.3 Erikoissairaanhoido

Toiminnan kuvaus ja keskeiset muutokset 2022

Erikoissairaanhoidon menot muodostavat lähes kokonaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä yhtymän jäsenkuntana ostettavista palveluista, sekä Ylä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymältä ostettavista palveluista. Kuntalaiset käyttävät ensisijaisesti Kuopion yliopistollisen sairaalan ja lisälmen sairaalan erikoissairaanhoidon palveluja.

Ensihoito on Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri/Kuopion yliopistollinen sairaala/Ensihoitokeskuksella. Ensivastesopimus Rautavaaran kunnalla on Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kanssa.

1.1.3.1 Erikoissairaanhoido yhteensä

	TA 2022 (€)	TA 2021 (€)	TP 2020 (€)	Muutos TA 2021 (€ ja %)		Muutos TP 2020 (€ ja %)		TS 2023 (€)
Toimintamenot	3 242 000	3 178 137	2 785 152	63 863	2 %	456 848	16 %	0
Toimintatulot	11 800			11 800	#JAKO/0!	11 800	#JAKO/0!	0
Netto	3 230 200	3 178 137	2 785 152	52 063	2 %	445 048	16 %	0
Toimintakulut netto:			ERIKOISSAIRAANHOITO					
	TA 2022	TA 2021	TP 2020	TS 2023	TS 2024			
Euroa per asukas	2 076	2 015	1 739	0	0			
Asukasmäärä	1 556	1 577	1 602	1 533	1 512			